Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 190
van **DANIËLLE VANWESENBEECK**
datum: 17 januari 2019

---

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Bedrijfssteun - Onderneming in moeilijkheden

Als voorwaarde voor het verkrijgen van bepaalde types bedrijfssteun, bijvoorbeeld de strategische transformatiesteun (STS), wordt vooropgesteld dat de aanvragende onderneming geen onderneming in moeilijkheden mag zijn. Voor de definiëring van het begrip 'onderneming in moeilijkheden' zijn de Europese regels van toepassing, meer bepaald de bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

In zijn antwoorden op mijn eerdere schriftelijke vragen (nr. 602 van 21 juni 2018 en nr. 674 van 10 juli 2018) verwees de minister naar de problematiek die voortvloeit uit de toepassing van de Europese definitie. Meer concreet leidt de Europese definitie er toe dat sommige ondernemingen dienen gezien te worden als zijnde 'in moeilijkheden', hoewel de bedrijfsrealiteit hier niet mee overeenstemt. In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 674 verwees hij onder meer naar de gevolgen die dit kan hebben voor scale-ups.

1. De minister gaf aan dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) initiatief heeft genomen om deze problematiek bij de Europese Commissie aan te kaarten.

   Wat is de stand van zaken? Welke stappen zijn genomen? Werd reeds vooruitgang geboekt? Wat is het perspectief op een oplossing in deze problematiek?

2. Recent hechtte de Vlaamse Regering de goedkeuring aan een wijziging van diverse besluiten met betrekking tot de ecologiepremie, strategische ecologiesteun (STRES), STS, steun voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) en steun voor samenwerkingsverbanden. Concreet werd een uitzondering ingevoerd voor starters op de voorwaarde inzake uitsluiting ondernemingen in moeilijkheden. Dit geldt voor starters tot vijf jaar na oprichting.

   In welke mate komt deze wijziging tegemoet aan de beschreven problematiek?

PHILIPPE MUYTERS
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

ANTWOORD
op vraag nr. 190 van 17 januari 2019
van **DANIËLLE VANWESENBEECK**

---

1. In het kader van TAFTIE (het Europese netwerk van innovatieagentschappen) werd onder impuls van VLAIO in 2018 een *ad-hoc* werkgroep opgericht, bestaande uit innovatieagentschappen uit 10 Europese landen, om de problematiek van "ondernemingen in moeilijkheden" op een Europese schaal te onderzoeken, en indien nodig een aanzet te geven tot wijziging van de Europese regels. Deze groep omvat VLAIO (Vlaanderen, België), RVO (Nederland), Luxinnovation (Luxemburg), RCN (Noorwegen), Bpi (Frankrijk), Innovate UK (Engeland, Verenigd Koninkrijk), Business Finland (Finland), TA CR (Tsjechië), FFG (Oostenrijk) en VINNOVA (Zweden). Uit deze werkgroep is gebleken dat de problematiek van "ondernemingen in moeilijkheden" universeel is binnen de lidstaten. Dit draagvlak vanuit 10 agentschappen bood een sterke uitvalsbasis in de dialoog met de Commissie.

   Er zijn meerdere rechtstreekse contacten geweest met de Europese Commissie om de problematiek toe te lichten en oplossingen voor te stellen. Eén van de oplossingen betrof flexibiliteit in de timing waarop aan de Europese voorwaarden moet voldaan zijn bij steuntoekenning. De Commissie is op deze suggestie ingegaan en heeft de flexibiliteit bevestigd op de *state aid e-Wiki*, een digitaal platform waarin de Commissie antwoorden verstrekt over concrete vragen naar staatssteun.

   De problematiek van ondernemingen in moeilijkheden is natuurlijk veel ruimer dan bovenvermelde regeling toelaat op te lossen. Vandaar dat concrete cases werden verzameld bij verschillende Europese innnovatie-agentschappen en overgemaakt aan de Europese Commissie om de problematiek ten gronde te schetsen. Daarnaast werden binnen de hierboven vermelde TAFTIE-werkgroep ook een aantal gezamenlijke voorstellen uitgewerkt om de regelgeving aan te passen. Deze voorstellen werden recent aan de Europese Commissie overgemaakt.

   Parallel aan deze acties richting de Europese Commissie werden in de TAFTIE-werkgroep een aantal '*best practices*' uitgewerkt op basis van de ervaringen van de verschillende agentschappen. Het opnemen van steun onder art 22, zoals toegelicht in deelvraag 2, is een voorbeeld van een benadering die hierin opgenomen is. Deze aanpak blijft natuurlijk zoeken naar de beste oplossing binnen een kader dat ongewijzigd blijft.

2. De steun onder artikel 22 van de Europese Groepsvrijstellingsverordening (VERORDENING (EU) Nr. 651/2014 VAN DE COMMISSIE van 17 juni 2014, gewijzigd door VERORDENING (EU) Nr. 2017/1084 van 14 juni 2017) voorziet de mogelijkheid tot toekenning van starterssteun aan bedrijven die onder de definitie "ondernemingen in moeilijkheden" vallen, voor zover zij aan de volgende criteria voldoen: het betreft niet-beursgenoteerde kleine ondernemingen tot 5 jaar na hun registratie, die nog geen winst hebben uitgekeerd en niet door een fusie zijn ontstaan. Deze starterssteun kan de vorm aannemen van subsidies, die naargelang de situatie begrensd is tot een maximum van 0,4 miljoen euro, 0,6 miljoen euro of 0,8 miljoen euro per onderneming. Voor kleine en innovatieve ondernemingen kunnen deze maximum bedragen worden verdubbeld. Zoals hierboven aangegeven vormt deze regeling geen oplossingen voor alle bedrijven die door deze problematiek worden getroffen.

In de loop van 2018 heeft VLAIO ervoor gezorgd (o.a. door aanpassing van de bestaande Besluiten) dat al haar steunprogramma's beroep kunnen doen op artikel 22 van de Europese Groepsvrijstellingsverordening. Concreet betekent dit dat vanaf 2018 voor wat betreft de steun voor onderzoek en ontwikkeling (O&O), en vanaf 2019 voor wat betreft de ecologiepremie, strategische ecologiesteun (STRES), strategische transformatiesteun (STS), steun voor samenwerkingsverbanden (ICON) en persoonsgebonden steunformules (Baekeland en innovatiemandaten) alle "ondernemingen in moeilijkheden" tot hun 5de levensjaar kunnen genieten van VLAIO-steun, weliswaar begrensd tot hoger vermeld steunplafond per onderneming. Gezien de vermelde randvoorwaarden qua leeftijd en qua steunplafond komen deze wijzigingen deels tegemoet aan de beschreven problematiek.

In de hierboven beschreven werkgroep worden een aantal aanbevelingen gedaan naar de Europese Commissie. Eén van deze aanbevelingen behelst specifiek het verzoek tot het uitwerken van een Europees uitzonderingsregime voor scale-ups.